

MASARYKOVA UNIVERZITA
FAKULTA INFORMATIKY

Science Photo Library

(URL: <https://www.sciencephoto.com/>)

PV070 DIGITÁLNÍ KNIHOVNY

Jan Bílek

1. ročník Mgr. studia, UČO 461449

26. listopadu 2016

Úvod

Science Photo Library je rozsáhlá databáze profesionálních vědeckých snímků s tematikou napříč všemi vědními obory, se zaměřením především na přírodní vědy. Díky blízké spolupráci s předními světovými vědci a fotografy nabízí databáze vysoce kvalitní materiály, zahrnující i oblasti nejnovějších poznatků a objevů vědy. Většina fotografií podléhá určitým licenčním právům, jedná se tedy o placenou službu.

Cíle projektu

Hlavním cílem projektu je poskytovat vysoce aktuální vizuální obsah z oblasti přírodních věd, a to v co nejvyšší možné kvalitě. Dalším cílem je pak umožnit i poněkud širší veřejnosti nahlédnout do světa pokročilé vědy a výzkumu a zobrazit vliv všech aspektů moderní vědy na každodenní život. v neposlední řadě se celý projekt snaží prezentovat vědecké snímky i jako umění, čímž bezesporu některé fotografie jsou, a dále klade důraz na širokou škálu přírodních forem, jež ve své podobě překonávají umění jako takové.

Historie

Společnost Science Photo Library založil fotograf Michael Marten v Londýně již v roce 1981. Na počátku byla kniha s názvem *Worlds Within Worlds*, která ve fotografiích zachycovala pokrok vědy od roku 1950. v té době neexistovala jiná možnost, než kontaktovat přímo vědce a odborníky po celém světě, za účelem získání těchto fotografií. Kniha *Worlds Within Worlds* ukázala světu, že vědecké snímky mohou být i neobyčejně krásné, barevné a vzrušující. Vydání knihy následně strhlo vlnu požadavků na tyto fotografie, a tak vznikl nápad na založení databáze Science Photo Library. Díky předešlým kontaktům se databáze rychle rozrostla a nadále ctí stejnou filozofii, jako na jejím počátku.

Současný stav

V současné době databáze obsahuje přibližně 600 000 fotografií, z nichž naprostá většina je v HD a vyšší kvalitě. Každý týden pak do databáze přibývají stovky nových položek. v roce 2009 začala firma shromažďovat mimo fotografií také videosekvence, kterých je nyní přibližně 40 000 a jsou dostupné opět v nejvyšší možné kvalitě.

Fotografie a videa je možné v rámci celé databázi neomezeně procházet a všechny položky zobrazit či stáhnout. Neoprávněnému použití je zabráněno vodoznakem a zároveň mají snímky pouze nižší SD kvalitu. Každý snímek obsahuje vždy informace o autorovi, licenci. Dále pak seznam klíčových slov a často i obsáhlejší popis s vysvětlením, co se na obrázku nachází a případným zasazením do dalšího kontextu.

Na webu je obsah rozčleněn podle typu obsahu na obrázky a video a v každé sekci můžeme potom nalézt kategorie jako Zvířata, Životní prostředí, Květiny, Vesmír, Historie, Medicína, Technologie. Snímky lze poté třídit podle nejpůvodnějších či nejnověji přidávaných.

Velice zajímavou funkcí je třídění do tématických kolekcí zaměřených na různorodé zajímavosti a události ve vědě. Prohlédnout si tak můžeme například fotografie květin pod UV světlem tak, jak je vnímá hmyz (výsledek je opravdu překvapivý), sněhové vločky pod mikroskopem, nebo kolekci lékařských nástrojů a pomůcek z minulého a předminulého století. Dalším způsobem třídění jsou kolekce jednotlivých světových organizací a institucí. k dispozici jsou například snímky z CERNu – Světové organizace pro nukleární vědu, NYPL – Newyorské veřejné knihovny a další.

Služby

Srdcem celého webu je možnost rozšířeného vyhledávání v celé databázi pomocí klíčových slov. Výsledky lze filtrovat jak podle kategorií tak i podle formátu, licence a dalších vlastností. k dispozici je také funkce fuzzy search.

Pokud by funkce vyhledávání nebyla dostatečná, je možné zdarma na webu požádat firmu o prohledání databáze na požadované téma a konzultaci výsledků. Stačí vyplnit krátký formulář s údaji o projektu a jeho záměru.

Na média obsažená v databázi se zpravidla vztahuje jedna ze dvou licencí Rights Managed, nebo Royalty Free. První uvedená pevně definuje, kde může být zakoupený snímek použitý. Může zaručovat exkluzivitu a bývá časově omezená. Druhá licence je více benevolentní, není časově omezená, avšak omezuje počet výtisků.

Výsledná cena za použití jedné fotografie závisí kromě uvedené licence také na mnoha dalších faktorech, především jde o formát a kvalitu snímku, způsob použití ale i samotnou kulturní a vědeckou hodnotu fotografie.

Firma dále nabízí speciální služby pro školy, univerzity a jiné vzdělávací instituce. Za přijatelně nízký poplatek (na webu je uvedeno od £25 ročně) umožňuje těmto institucím využívat kolekce fotografií pro vzdělávací účely, tedy i v prezentacích a jiných materiálech.

Jak bylo uvedeno výše, cílem projektu je mimo jiné také prezentovat vě-

decké fotografie jako určitý druh umění a poukázat na krásu přírody a přírodních věd. Proto vznikl také přidružený web <http://sciencephotogallery.com>, který prodává některé fotografie vytištěné v rozličných formátech.

Služby této databáze využívají i ty nejvýznamnější světové společnosti a organizace. v seznamu klientů se nachází například BBC, Oxford University Press, Microsoft, WWF a stovky dalších.

Zhodnocení projektu

Science Photo Library je opravdu unikátní sbírkou těch nejlepších fotografií, přispívající k prohloubení lidského vědění a jeho zpřístupnění širší veřejnosti. Jako celek pak poukazuje na všudypřítomné spojení vědy, umění a přírody.

Při procházení této knihovny jsem přišel do styku jak s notoricky známými snímky z historie, tak i abstraktními výjevy moderní vědy. Vše uvedené mě dokázalo zaměstnat na značně dlouhou dobu, což dokazuje, jak úžasné některé fotografie mohou být.

O jistých kvalitách této knihovny není pochyb, já bych však rád chtěl poukázat na její využití pro vzdělávací účely. Díky nabízenému programu pro vzdělávací instituce mi přijde poměrně snadné získat fotografie jako kvalitní vizuální materiály do škol a univerzit. z vlastní zkušenosti vím, že některé kapitoly, například už na střední škole, musely být podloženy naší značnou představitostí, která byla ne vždy docela přesná. Jednalo se zejména o špatnou představu o objektech v prostoru či jejich rozměrech, případně chyběla představa úplně. s touto knihovnou je možné jako pedagog zkvalitnit výuku napříč všemi vzdělávacími stupni a především ukázat svět takový, jaký je.

Využití celé databáze je však poměrně široké, od článků v médiích a zpravodajství přes reklamní a propagační účely, až po ty hodnotnější, jako je umění, výzkum a vzdělání. Přínos tohoto projektu je proto celosvětový a velice významný.

Reference

- [1] Science Photo Library [online], <https://www.sciencephoto.com>
- [2] Science Photo Gallery [online], <http://www.sciencephotogallery.com>
- [3] Wikipedia: The Free Encyclopedia, Royalty Free [online], <https://en.wikipedia.org/wiki/Royalty-free>
- [4] Wikipedia: The Free Encyclopedia, Rights Managed [online], https://en.wikipedia.org/wiki/Rights_Managed

Metadata

```
<meta name="DC.Title" content="Science Photo Library">  
<meta name="DC.Creator" content="Jan Bilek">  
<meta name="DC.Subject" content="science image and video database">  
<meta name="DC.Date" content="2016-11-26">  
<meta name="DC.Format" content="application/pdf">  
<link rel="DC.Source" href="https://www.sciencephoto.com">  
<meta name="DC.Language" content="CZ">
```